

સુંદર મનહર ગાયન પ્રકાશ.

નાભીયા ગવૈયાઓ તથા

પ્રસિદ્ધ ગાનારીઓમાં ગવાતી રાગ રાગાણીઓથી

ભરપુર તથા ગરબાઓ, લાવાણીઓ,

મરશીઓ તથા હોરીઓ

—વીગરે બીજા—

પરચુરણ લોકપ્રિય ગાયનો સાથે

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

શા. બાલુભાઈ દામોદરદાસ.

—:0:0:0:—

આ ચોપડી

સુરત ન્યુ સોદાગર પ્રેસમાં

શા. દુલ્લભરામ મંછારામે છાપી છે.

—કોપીરાઈટ.—

સ વત ૧૯૪૬,

સને ૧૯૯૦.

કિંમત ૪ આના.

રાગ કલ્યાણ- તાલ ચોતાલ.

શ્રીધ ગણેશ, ગણેશ શીવસીધ મોઢે દીજે- ટેક.
આષ્ટ સીધ નવનિધ દાતા કહીએ જો તુમ મોપે ગરી-
બન પર કીરપા કીજે. ૧

સંકટક સાથી તુમ ભવ દુષ્પ લંબન તુમહો
પ્રભુ હમારે અંતરજમી; તાનસેન કહેત મીયા તુમ
ખહુ લાયક, ભક્ત જુક્ત દીજે મોઢે સુધ પાની. ૧

તાલ દીપચંદી.

અરે મોરી રંગ મજીડી ચુંદડોરે, સોતન કરતી ક-
લાલ- ૧ લાખ જતન કર ચુંદરી રંગાધ, ખરન
ખરન વાંઠા મો'લ.- ૨.

ખ્યાલ ત્રીતાલ.

મોરે આગણ આવો, આવો પીયરવા ઘડી-પલ
બીન-કલ ન પડત તુજ બીન.- ૧
સાથ સખી મીલ મંગળ ગાવો, મોતીયન ચોક
પુરાવો- મોરે૦

પદ ત્રીતાલ.

આખ તોરે લાલન બલબલ આવો, માર્છ તોરે લાલ

(૨)

ન ખલ ખલ આયો.— ટેક.

ચંદ્ર સરીખો મુખડો ખીરાજત, ઢાટી સૂર્ય તણો
તેજ છાયો.— માઈ તોરે લાલન૦

સખ સખીયન મીલ રાસ રમાવે,
ઘડાપલ જીયરા તલપન પાવે;
પીયા નહીં આવે— માઈ તોરે૦

ગજલ.

જીતેજી જીતમે ક્યું કર કુવે જના છોડકર.

જુલજુલે નાલા કાહા જય ગુલસ્તા છોડકર— ટેક.

ચાહાએ વેસદમે જમાં, ચાક હોના રૂકા;

દામને કાતીલ કુલ, અપના ગરેવા છોડકર. જીતે૦

આજતું પેશાકપે, મરતાહે કલતું દેખીયો;

જામતો ન બાસતે, તેરી લાસ હુરીઆ છોડકર— જીતે૦

ચતરંગ.

ચતરંગ રસસુ સુનાવહી, તાલ સુરકા ભેદ કડન અતી
ટેક.

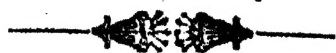
લાગ દાટ ક્યું સમજ સોચકર, ઉસ્તાદ ગુરૂકે
પાંઉહી પુંજત; ધીમીકટ દીધીગન બજાવહી. ચત૦

(૩)

ધીત્તાલોંગ ધીત્તાલોંગ તાતા તુંગા તાતા તુંગા,
 ધીમીકટ દીધીગન બબ્બવહી.— ચતરંગ૦
 દરદર દીમ તનનન, દારો દીમ તનનન,
 તનનનનનનન નગાવહી— ચતરંમ૦
 નીનીધપ નીનીધપ ધપમ કરીમસે,
 ધાકડ કડ ધુકડ કડાંગ મચાવહી.— ચતરં૦
 ઉત્તટ સુલટ જ્યું હોત સુરઠા, સારીગમ પધની-
 સા નીધપમગરીસા; શ્રી વક્ષજ રસકું સુનાવહી— ચ૦

ખ્યાલ તીલવાડો.

રંગીલે રામ રીઝાવું, અરે હારે રંગીલે રામ રીઝાવું—
 (ટક.) રંગાલે રસીલે છબીલ પીયરવા, ભક્ત સા-
 રોમણ પાવું— રંગીલે૦ ૧
 ગુણ ચરચા ગુણકી જે લરાઈ, ગુનીયન આગે ગાવું—
 રંગીલે રામ૦ ૨

ખમાયચીનો જલ્લો.

રાગ ખમાય— ચૌતાલ આડો.

ખંસી ખટ તટ ગોપાલ, રાસ રચ્યો નંદલાલ,
 સંગ સખા ગોવાલ બાલ, તાયત બનમાલી. ૧

(૪)

સીસપર મુગટ જોર, ચંદનેકી બની ખોર;
ચીત બન ચીત લેત ચોર, નટવર ગીરધારી— બંસી૦

રાગ ખમાચ— ધુરપદ, તાલ ચોતાલ.

બંસી, ધુનસે બબ્બચ બંસી,— બાજત શ્રી ખીંદરાગન.
ઉમડ ધુમડ રહ્યા, સો ધન ગરજત, આદર ખોમા
ન બંસી.—

રેસ રેસ બરસન ગોપી, દામનીસી દમકત નેના
રટતનારે, ધનુસખાણુ.— બંસી૦

ચાડ ચક્ર ચ્યોદેમ ચમર ધરાવત, કુંજ ખીહારી
લાલ, વાંકી છમ દેખત, (અભોગ) તાનસેનકે પ્રભુ
તુમ બહુ નાચેક, દેત ગછાવર હરત પ્રાણુ—બંસી.

ખમાચ— ચતરંગ, તાલ ત્રીતાલ.

ચતરંગ રસકી ખાત બનાવે, ગાવે સખ ગુની-
ચનકે આગે, ગાહા ગુણુનકી ખાતહી પાવે. રેક.

તાના નાદરદીગ તાનુમ તુમ તનનન, તાના-
તુમ દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર ધી તીલ્લાના
દાની— ચતરંગ૦

ઉલટ પુલટ જ્યો હોત સુરતકો, નીનીધાધાં

(૫)

નીનીધાધા મધાનીસા, સાધનીસા મગરસ સાનીધા,
મેધાગા મગરે ધાકીટ તક ધુમકોટ તક, ધીતા કડાંગ
ધા, ધીતા કડાંગધા— ચતરંગ૦

ખમાચ દુમરી પંજખી.

જગ ઉડી પીયાકો જગાએ, ભોર ભયે સૈયા
મોરા નહીં આએ (ટેક.) દેખો રંગા રંગ રંગાલે,
ક્યા ક્યા પ્યારેકી છપ દેખલાયે — જગ૦

નેનનમે મોરે નીંદ નહીં હે, જન નેનનમે આ
પ સમાએ— જગ૦

અંચલ મારે પ્રાણ લીયે, સુદ ભુલગઈ ભદ્ર
ખાવરીઆ.— ટેક.

ગોરી જુવાની જોખન રસ ટપકે, ગોલ ગોલ
મ્રગાનેન રસીલે, દરસનકો જીયા તરસેરે સજની,
અંતરકા મીલનો ભયો કઠીનહે— અંચલ૦

મોહન રસીયા આએ ખગીઆમે, ખીલરહી
સખ કલીકલી. ટેક.

એક કલી હરનાગ જપનકી, દુસરી કલી બોલે

(૬)

અલી અલી— મોહન૦

તુંહી રસીલે તુંહી છખીલે, તુંહી ગલેકા હાર
મોરાહી.— મોહન૦

પીયા પ્યારે ઇતની અરજ મોરી માન.— ટેક.

કબકી ખડી તોરી અરજ કૃષ્ણ, મતકર માન
બુમાન— પીયા૦

ખતાદે સખી દાણુ ગલી ગયો સ્યામ— ટેક.

ગોકુલ ધુંડી ખીંદરાખન ધુંડીરે; ધુંડકીરી નંદ
ગામ— ખતાદે સખી૦

ખમાચ દાદરો.

હેજ મેંતો ખાવરી લઘ પીયાકી સીખ ન-
માની—(બેવાર) ટેક.

નદીનાવન ગઘ એકલો, રસ્તેમેમીલે પ્રાણુનાથ, ઉને
મોરો પોંહોચોહી પકડો, આર ભાડી એક ખાથ—હેજ૦

ખમાચ કાફી હુમરી પંખખો.

સૈયા તોરે પૈયા લાણુ ખૈયા ન મરોર

અપની કહેતન સુનત હુ મોરી-દેખો ખર-
જોરી કરડારી જૈયા જકજોર- તોરે૦

હુ પ્રીજનારો દેખી તોરી ચતુરાઈ, તોરી ચો
તખન લાગો કાંઈ ઓરસે મોરી આલી, સનદ પીયા-
સે કછુ ખન ન પડત, તોરી ખીનતી કરત- હરદમ
કરજોર- તોરે૦

ખમાચ હુમરી પજખી.

જૈયા ન પકડ મોરી નરમ કલાઈરે, કરપ કરપ
મોરી ચુરીઆ સીરકાઈરે,- જૈયા૦

અરજ ગરજ મોરી એક ન માની, ચાંદ પી-
યાકી મેં દેતીહું દુવાઈરે,- જૈયા૦

સુરત મોરી કાહાં ખીસરાનીરે, પ્રીતમ પ્રીત
લગાકે- સુરત મોરી૦

તેહારે એસ્કામે પ્યારે, સખી દુઃખ સેહેનારે;
મૌલાને મોરી લાજ સમાલીરે,-

સેહેર-પ્રિતમ પ્રિત લગાકે દુર કેસ ચત જાઓ;
રહો હમારી નગરીમે, હમ લાવે તુમ આવો.
સુરત મોરી કાહાં ખીસરાનીરે.

(૮)

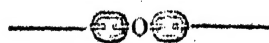
ખજાચ ઠાઠરો.

આવત મોરે હરી, આવત મોરે હરી. આલીરી
મેરો મદનજી ગોપાલ, જાડી આંખ લાલ દેખ બદન
ગોરોરે.— ટેક.

નાસદીન ઘડી પત્ર છીન આવત સ્યામ મોરે,—
મુસ્કયાત થોરેથોરે; બાબુખંધ અંખાયા લાલ- સ્યામ
કછુ મરોરી, કરન નીહોરારે;— આલીરી૦

ખમાચ પંજાબી ઠેકો.

નજરા ગયો ખાલમ તોરે અંગના,—
વૈદ બોલાવો, નાડી દેખલાવો;
લાખ રૂપેકી મેરી હોરા કંગના— નજરા૦
સોનેકી ઝા-રી, ગંગાજળ પાણી;
છાંટન કડ સૈયા તોરે અંગના;— નજરા૦

સોરઠ ઠુમરી- પંજાબી ઠેકો.

એક ચતર નાર કરકર સીનગાર, ખડી અપને
દ્વાર પીયા નીકસ જાય, એક પલક માર હસ મેરા
મન લીનો.— એસી ચતર૦

(૯)

એક અંદ્ર ખદન અંદા કરન, આઠ સનદ
પીયા તુમ દેખન આહો, પાનેથી બેરન હસ મેરા મ-
ન લીનો, — એસી ચતર૦

સોરઠ ઢાઢરો.

નીસદીન મોરી તલપ તલપ જાત સખીરી, એજી
જાત સખીરી. — ટેક.

સાવરી સુરત મોહેની મુરત, અંદ્રમુખીરી- જી-
સદીનસે પીયા ગયે મોહે કલ ન પડેરી- નીસ૦

સોરઠ અતરંગ- તાલ તીલપાડા.

અતરનકુ ગાવે રસ રંગતસે, તીવર ઢામલ દેખ
ભાલકે, તર તીવર અતી ઢામળ સુરસું; ન્યારોન્યારો
સુર સંગતસે. — અતરનકું૦

દેદ્રેદ્રે તાન દેદ્રે તાનાનાના, તાનાતુમ દેર દેર દેર
દેર દેર દેર દેર ધી તીક્ષ્ણાના દાની- અતરનકું૦

ઉગન આસ ઢાટ તાન તીનકે, કઠન રંગીલે હેં બે-
વરે; મમ પપ નીનીસા, સાની ધપમગરે, તક ગીડાન
ગીડ નક તીરકટ તક તાનુના તાનુના તીરકટ તક,
નક તીરકટ, તક ધા ઢડાંગ, ધાધા. — અતરનકું૦

(૧૦)

સોરઠ ઠાઠરો

છંદ ગારો બેરનને મોરો માડજી મોહે-લીયો, ના
મ મુનોરો- ધર ઘણીલવા તાંહ બોલાય લીયો— મો
રો માડજી૦

અમલાસા ઢોલા, ચારો રંગ મેહેલમે; તન મન
ધન જોખનવા લીયો, બેરનને મારો માડજી મોહેલીયો
છંદ ગારો૦

ચાહો સૈંયા મારદાતો, ચારી કીનો હોગી;
ચારી કરી હોગી, મઝેદારી કરી હોગી,
દીલદારી કરી હોગી— ચાહો સૈંયા મારડાતો૦
પ્રિતતો જગતમે' હોતીજે આઈ,
ગામ જગતસે ન્યારી કરી હોગી— ચાહો૦
નામે બોલી કછુ, ના મે ચાલી હમારે સૈંયાસે;
કછુ ચારી કરી હોગી— ચાહો૦

સોરઠ ગજલ.

જીન આપકુ દેખા નહીં, મન મેલકુ ધોયા નહીં;
દીલ આપકા જોયા નહીં, અંગોલ કીયાસો ક્યા હુવા.
કાજ કીતાબા ખોલકે, નસીયત દેતેજી આરકુ

(૧૧)

કછુ આપ અદલ જાણે નહીં, કાજી હુવાસો ક્યાહુવા-
જન આપકુંં

કુત્તા ભયા ધનમાલકા, ધંધા કરે જંજલકા;
હીરડા ભયા ચંડાલકા, કાસી ગયા સો ક્યા હુવા-

જન આપકુંં

સરાફ અશરફો ખોલકે, બેઠે રહે ખજારમે;
કછુ દાન ધરમ કરતા નહીં, ખનીયા હુવાસો ક્યાહુવા.

જન આપકુંં

જીતે પીતાકુ સુખ નહીં, મુવે હાડ ગંગા લે ચલે;
જલ ચુનકે પીંડા રચ્યા, તરપન કીયા સો ક્યા હુવા.-

જન આપકુંં

પોથી પુરાણા મારકે, ધરધર બ્રાહ્મણ ફીરતા ફીરે;
પરીબ્રહ્મકુંં જાણા નહીં, બ્રાહ્મણ હુવાસો ક્યા હુવા.-

જન આપકુંં

ભેગો જંગમ સેવડા, લાલ કપડા પેહેનતા;
મરમ નહીં ઉસ હાલકા, કપડા રંગાસો ક્યા હુવા.-

જન આપકુંં

પંડીતસે ઝઘડા ભલા, ક્યા મુરખસે મુખ ખોલના;
કહેત કખીર કુંદન ભલા, ક્યા ગુંબેસે હીમ તોલના-

જન આપકુંં

(૧૨)

સોરઠ હુમરી- પંજખી કોકો.

મોહે કરકે પ્યાર ગયે સોતન દુવાર,
મોહે છોડ પ્યાર સુનરે સજની,
રોવું ઝાર ઝાર જોસો હું દુવાર— મોહે૦
કરું અરજ યાર વ્યાવ મોરે દુવાર,
કરું યાર યાર સુનરે સજની—
અયે જોખન બહાર ગયે છોડ યાર— મોહે૦

મહહાર-ખ્યાલ તીલવાડો.

મોરો આલી પવન ચલત પુર વહીયા,
હાલન લાગે ખરખનકે પતવા, ખુંદ પરેસો રીજ-
ઈઆ— મોરી૦
રૂમ જુમ રૂમ જુમ મેવલો ખરસે,
હમારો ખાલમ કીત રહીયા— મોરી૦
દાદુર મોર ખપૈયા બોલે,
ઢાયલ સખ્દ સુનઈઆ— મોરી૦

મહહાર.

ઢાયલ ખપૈયા બોલે— (મેવાર).

આંખુવાકી ડારી ડારી ડારીયનપર-ટક

રેનતો અંધેરી કારી બીજલીસો ચમકે
આયે ઘટા ધનધોર— કાયલ૦

હે ખરસાદે રામ પાણી, તુજવીન દુનિઆ ગભરા
ની— ખરસાદે રામ૦

બાદલ ગરજે બીજલીસી ચમકે, કાયલ સખદ સુ-
ણાની— ખરસાદે૦

પસુ પંખી સહુ ત્રાહે કરેરે, અરજ ઉરમા આણી-
ખરસાદે૦

ફલ ફુલ બાગ બગીચા જાયે તુજ વીના સુકાણી-
ખરસાદે૦

નીરમળદાસ સત ગુરૂ ચરણમે દયાકર તું સારંગ-
પાણી— ખરસાદે૦

રાગ દેસનો જીહ્વો- દેસ દાહરો.

રાતજો બાલમ હમસે લડેહો, (બેવાર)

હમસે લડે સારે જગસે બલેહો— ટેક.

ના મે બોલી નામે ચાલી સુની સૈજપે તુમ એકલે
પડેહો— હો બગીચા બાલમ૦

સુબો સ્યામ હોતો જો આઈ, હમારે સૈયાસે કુછ
પાલે પડેહો— હો બગીચા બાલમ હમસે લડેહો.

(૧૪)

દાદરો.

સૈયાકે કારણ ભઈહું બેરાગન, ભઈહું બેરાગન
ભઈહું બેરાગન—

અપને સૈયાકું મે- હુંઠન નીકસી, પીયા મીતે
તો મેં હુંગી સોહાગન— પીયાક૦

જરા નેનોસે નેન મીલા, પરદેશીડા— ખાલમ
નેનોસે નેન મીલા.— ટેક.

સાસ જુરી મોરી નણું હડીલી, ચોલી ખંધ
કસેરે ખોલું.— ખોલુંરે, પરદેશીડા— ખાલમ૦

તાલ તીલવાડો.

મારજી ચાંદની રાત, સેજરીઆ ક્યું ન ચલો
મોરા રાજ— ટેક.

ઉભી ઉભી અગાનેની અરજ કરે છે, લાગો જી
યરા ગોરે ગોરે ગાલ— મારજી૦

ચાંદની રાતે, ચીટક રહો તારે; ભોર ભયે આ
એ પાસ— મારજી૦

(૧૫)

રાગ કાનડો ખ્યાલ તીલવાડો.

બદન દેખ લાલકો, (ખેવાર) સાવરી સલુણી
રાધે લામ— ટેક.

એક ટક ચોટ કીની, નેનનસું ધાયલ કીનો
ધનસ્થામ— બદન દેખ૦

કાનડો ખ્યાલ.

મોરો પ્યારી બનરીરે, તેરા પ્યારા, બનડા,
બેહાનેઠો આયા. ટેક.

મોતીયન ચોક પુરાવો, સીસ સેહેરા બંધાવો,
સદા રંગોલે મહમદશાહ, ભરપાયા— મોરો પ્યારી૦

ચોતાલ.

તેરેરી બદન કમળપર નંદા નંદન, આલી મો-
રલી નાદ, કરત ગુંબર— (ટેક.) લાલ ત્રીભંગી લાલ
રોમ રોમ રમ રહે, કરડારી ઉરમાલ— તેરેરી૦

બઠો મુખ દેખવેકું શંકર તરસત, સોહી તાઠે
બસ ભયે, કલ્યાણ કહે પ્રભુ, કમળાપત મીલવેકું, પા-
ચો હું અપરમપાર— તેરેરી૦

કુમરી.

ધર બનેદે છાંડ મોરી બૈયા, હાહા કરત તોરે
પૈયા પરતહું— ટેક.

(૧૬)

અગર નગરઠે લોક સુનતહે, ચરચા કરત પ્રી-
જનારી, જવોજી જવોજી તુમ આવેગે શારી— ધર૦

તાલ દીપચંદી.

ખાલમ સેરા ગુંઠ લારે માલનીઆ મોરી માલન-
(ટેક.) આવો મોરી માલન, બેઠા મેરે અંગના;
સેરોકા મુલ ચુકાદે માલનીઆ— મોરી૦

અડાણો.

આછી નીકી બની સો લોભાનારે બનડા, બનડીકુ
દેખે લોભાના મોરા બનડા— ટેક.

સુંદર દુલરી, સુંદર દુલહર, ગાવત રાગ સોહા-
ણારે બનડા— આછીનીકી૦

ધુધટમે ગોરો મન બસ કીનો, ધનમે ચંદ્ર છુપા-
નારે બનડા— આછીકી૦

તાલ ઠંકો.

મારા પીયુ પરદેસ, દેસવા, મારા પીયુ પરદેસ.—
જંગલવા સખ કુલન લાગે, મોરી સંગકી સાહેલીયા
ખેલન આઈ, જગેલી ભાગ્ય હમારો— મારા પીયુ૦

(૧૭)

રાજ કેદારો- ચોતાલ.

કેદારેકે સંગ જાગે, અતી અનુરાગે, રંગરસ પા-
ગે, ભોરહી આયો હમારી ઝોર- ટેક.

ડગમગાટ ચરણ ધરત, ઇતકું પ્યારે લાલ; ચીત
અટક્યો વાંહી ઠોર- કેદારે૦

અનંત જાયે રતીમાની, એસીવે ત્રીયા સ્યાણી; કે-
સે આલું હમારી ઝોર; રસીક ખીહારી પીયા પ્યારો-
કેસે ન્યારો કીની, માધવ મનકે ચોર- કેદારે૦

રાજ ખેહાગ- તાલ દીપચંદી.

લંગર ધોટ મગમગ રોકત ટોકત સજનીરે,
મેંજો પનીઆ ભરન સાગરકું જાતીયો- ટેક.
લાજકી મારી મરીજતહું, નંદકા છોરો રાહડ કરે;
ગોકુલ ગામકું ઘેરાયે- લંગર૦

નગર ખતાય દીજેરે, મેં જુહારે લોકા- ટેક.
રેનતો અંધેરી કાલી, કુજો કાહુ ન સંગ સાયો;
મેતો પ્રીહુકી મારીરે- નગર૦

કાહુ કીસીસે દીલ ન દીજે, દીલ દીજે તો સ-
મજ સોચકે, દીલ દીજે ફોર જુદાઇ ન કીજે-ટેક.
અપની ન કહીએ, ઝોરકી ન સુનીએ, સુની

(૧૮)

એ તો દીલકી દીલમાં રખીયે, પ્રાણજીવન પ્રભુ ભલા-
ઈ કરીલે, થોડેકે દીનમે ધુરાર્થ ન લાજે— દીલ૦

—૦—

મોહે નીકી લાગી સુરત તેહારી, મન મોહન
તું મુરખ અનાડી— ટેક.

તુમતો મોહનરે અપની ગરજઠા, મેં ખીરહન
મદમાતી— મુરખ અનાડી૦

—૦—

રામા મોરીરે ગાગરીયા ફેરીરે, દેખો દેખોરે
તુરકવાને કોની જરજેરી— ટેક૦

મેં જલ જમના સરન ગઈયી, ખીચ ડગર મો
સે કીનીરે, ચલ છાંડરે આલમ તોરી નેકી દુવાઈ-
મોસે કીની ચતુરાર્થ— રામા મોરીરે૦

—૦—

લંગર તુંતો રસીલી છપીલી ખીજનાર,— ટેક.
ખીહુકી માતી, જોયન મદમાતી, મદમાતી મદનાર-
લંગર તુંતો૦

અપનેરી અપને મંદીરસે નીકસી, ઓડત સુંદર
સારીરે, દેખો મોરી આલી નજર પ્યારી, નજર પીયા
સે કરત ઠીઠા લી, અપનીરે અપની મોજ— લંગર૦

—૦—

ઠાંહારે ગુમાઈ સારી રાત, પ્યારે બક્ષમારે કાં

હારે ગુમાઈ સારી રાત— ટેક.

સઘલી રેત મોરી તલપન ખીતીરે,
મોર ભયે આયે પાસ— કાંહારે ગુમાઈ૦

માહાડ- ગજલનો ઠેકો અથવા દાદરો.

રંગ માનો મારા રાજરે, હો રંગ માનો મારા રાજ;
પધારો પૃથ્વીનાથરે, રંગ માનો મારા રાજ— ટેક.
સાલુનો કસુંબો રંગાદે, ઘડાદે નવસેરો હાર;
હાથીદાંતનો ચુડલો, મારે ચુડલે ચુંક જડાવ—હો રંગ૦
ઘોડા મેરા કમ ચલે, દીન થોડા ધર દૂર;
સેજ છોટી કામનીરે, માડ જોખનજમ ભરપૂર—હો રંગ૦
ઉંચે પાયે ઢાલાયો, કાંઈ ઢીલી પડી નવાર;
સાલુડો રંગમીજીઓ, કાંઈ રમીઓ રાજકુમાર—હો રંગ૦
સુરજથાને પુંજતીરે, કાંઈ ભર મોતીડા યાળ;
ઘડીએક મોડો ઉગજરે, મારો પોયુજ પોઢશુહાર—
હો રંગ૦

આંખા તળે જીયરા જલે, કાંઈ ઢાયલ ફેરા દે;
શ્રાવણ જડીઆ લગરહી, કાંઈ ઝાડો ઝાકા દે—હો રંગ૦

માહાડ

પ્રીતતો લગાડીરે મારા સ્યામ, પ્રીતતો લગાડીરે
મારા સ્યામ— પ્રીતતો૦

તારી મારી જોડીરે મારા હઠીલા, સાચા મોકુ તો

(૨૦)

ડી તોડીરે મારા સ્થામ; (બેવાર).

કશર પરાયેરે મારા બાદીલા, છોડા મોકુ બધઝો
બધઝારે મારા સ્થામ—

ચાંદનીમાં ઉભોરે મારો સેનાજી, લાખા સુરજ ઉ-
ગ્યો ઉગ્યોરે મારા સ્થામ—

હાથની અંગુઠીરે મારા સાહેબાજી, ચંપાવાડી
લુટી લુટીરે મારા સ્થામ—

માહાડ- ચાલ ફેરબાની.

છેલા મત પોને દાડડી, હો નીંદીઆને આનજ-
ગાધરે, બાલમને આન જગાધરે, સોતીને રેનજગાધરે,
છેલા મત પોને દાડડી૦

દાડની ધોકી ધોકી માથે મટુકી મારે ચુડલે ચુંકજ-
ડાસી— ઉભી સુંદર અરજ કરેછે, મારો બાલમ રસો
બયરે— નીંદીઆને આન જગાધ૦

માહાડ

મારી જીણી કસર લો, હારે મારી જીણી કસરલો—
બવો દાસી ઢોલા પુરવ દેસ, મારી ચંદ્રાબદની
દાસી કાગળીઆ લીખ લેબું— મારી જીણી૦

દેવળમાંની પુતળી કાંઈ બાલે મુગળનો ધુપ, ઢંગ-
વીનાની અસાં, તેનો સુંકરે રંગને રૂપ— મારી જી૦

અગલે કુવે રાજ મેં ભરૂં પાડું / પોછલે કુવે પની-
હાર; કાંઈ રસીઆનો નજર લગે, મારો ધુંધટ ખુલ
ખુલ બય— મારો જીણીં

દીલ્લીઠે દરવાજે રાજ સીકાર રમવા બય; ચાતુર
હોયતો ચેતજે, કાંઈ મુરખ ઝોકા ખાય— મારો જીં

હો છક પીને દારૂડી, અમલોમે રેન ગુમાઈ હો છક
પીને દારૂડી— નીંદીઆમે રેન ગુમાઈ હો છક પીને
દારૂડીં

દારૂતો ડગડગ કરે, કાંઈ પ્યાલો કરે પોકાર; માજ
નડી વા ધન ખડી લમે પીયોને રાજકુમાર—હો છકં

સેજ સમારૂં રંગ મેહેલમે, દારૂ સીસો હાથ; આ-
ણુંદસે પ્યાલો ભરૂં, કાંઈ રમાએ માઝમરાત—હો છકં

માહાડ દાદરો.

આપડી અસ્વારીનો કાતલ, ધીમારે મારા ભોલી-
આ રાજ, ધીમા ધીમા ચાલોને સૂળ, બાદીલાજી હો
ઝોલુ આવે મોકા રાજ,—

તારી અસવારીનો હાથીરે રાજ, ધીમારે મારા
ભોલીઆ રાજ, ધીમાધીમા ચાલોને રાજ—બાદીલાજી
હો ઝોલુ આવેં

આવોતો ઢાલું ઢાલીઆ, બેસો ચંદન પાટ; પ્રાણ

(૨૨)

પીયા પધારોએ, ખંતો જોતો તમારી વાટ— મારાં
હું ગઈતી પાણી ભરવા, ને ખીચ નીર ભમુર;
કાંટો વાગ્યો પ્રેમનો, મારો ગીર ગયો કરણ કુલ—
મારા ભોલીઆ રાજાં

સોહણી

એરી જસોદા તુંસે લડુગી લગાઈ, તોરે કુંવરને
ધુમ મચાઈ— ટેક.

કાહુકી ઉચક ગયો દધકી મટુકીયા, કાહુકે સીરકી
ગાગર છરકાઈ; ખીચ દુયર મોસે રોકત નટવર, ચાંદ
હસત પ્યારે પ્રીજકી લુગાઈ— એરી જસોદાં

સોહણી-ગજલ

ઘરકકા ખંજર લગાડે દીલપે કારો ધન દીનો,
ખાગમે જતીહે ઉસ, ગુલકો સવારી ધન દીનો— ટેક.
દેઢ કસમે કુચયે કાતીલમે, લેજતા હયે દીલ;
દુસ્મન અપના કર રદ્યાહે, દોસ્તદારી ઈનદીનો— ઈં
ભોલી ભાલી સીકલપર, દીલ તડપતા જતા હે સનમ;
ક્યા સુરત હો ગઈહે, પ્યારી પ્યારી ઈનદીનો— ઈં
સર ઉઠાયા હે જીનુને, હમકે જુલ્ફે યાર મે;
પાઉકો દરકાર હે જંજીર ભારી ઈનદીનો— ઈં
કંડી સાસે ભરતેહે હરદમ, અમાનત કીસલીયે;
જન જતીહે કહો કીસપર, તુમહારી ધનદીનો— ઈં

(૨૩)

રાજા- માડ પરબ.

બના માડ આજ રંગીલી રાત,
આજ રંગીલી રાત— ટેક.
આપ રંગીલે વારી, સેજ રંગીલો;
આર રંગીલો તારો ખાટ— બના માડ૦

પરબ- હુમરી.

સુધ લાગી રહી તોરો આઠ પોહર,
તન મનકી નહીં મોહે ખાક ખજર;— ટેક.
નીસદીન મોહે કલ ન પકત હે,
દીખલાદે ઝલક કહું એક નજર;— સુધ૦
અરજ કરત મોરા જીયરા કરત હે,
દીલ ધરકત દેહ કંપત થરથર;— સુધ૦
હરકા પત્તા ઉસ્તાદ લગાદે,
ખાવરીઓ ફીરતહું જીદર તીદર;— સુધ૦

પરબ ગજલ.

હુમન આશક દીવાનેહે, હુમનકો હોસદારી કયા;
ખલક સખ નામ આપનકો, હુમનકો નામદારી કયા—
-શેહેર.-

જો તેરસે રખે ઉલફત, તું ઉસે ઉલફત રખ;
રખેજો અપનેસે નફરત, ઉસે તું નફરત રખ— ૧
જો દાના હુએ તો મેરી યાદએ નશીયત રખ,

(૨૪)

જાસે તું બે વફા રમોજ, મત ઉરકી ચાહત રખ— ૨
 બે જરકા દેખકે ઉત્તરકા છોડ દેતેહે;
 વે નેક નામીકી દોલતકા છોડ દેતેહે:— ૩

જરજ હુમરી.

મગ ચલત કાન ધર અટકી
 મેં દધો બેચન જાત પ્રીદાયન
 ઝટક છીન પટકી મટકી— મગ ચલત
 ગોકુલ ગામકી નવલ ગુજરીઆ,
 તુંતો હે નટપટ અપની હઠકી;— મગ

કાલીઝડો દાદરો.

બદલ ગયો નેનારે, હમારો છીનાયકે— ટેક.
 કાગળ હોયતો વાંચીએરે, કરમ ન વાંચ્યો જાય;
 ત્રાગ હોય તો તોડીએરે, પ્રીત તોડી નવ જાય— બદલ
 કુવારે હોયતો ગાલીએરે, સમુદર ગાળ્યો ન જાય;
 ખેતર હોયતો ખેડીએરે, ડુંગર ખેડ્યો નવ જાય— બદલ
 પાંખો હોયતો ઉડીએરે, મનુસથી કેમ ઉડાય;
 પાસે હોયતો મનાવીએરે, છેટે કેમ જવાય— બદલ

—૨૦—

કબીતો ચાદ કીનેરે, કીને ચારી ઘસીને કબીતો ચાદ
 કીનેરે—

(૨૫)

ભવસાગરમે બહી જતીહું, પૈંયા પકડ ઉર લીજો—
કબીતો યાદ૦

કાલીગડો લાવણો.

કંથ ખીના રહી એકલી મેરી જન— (ખેવાર)

છોડયલે બે ધમાન— કંથ ખીના૦

સેહેર— નદી કીનારે મુરદા જલે, ધુંવા પ્રગટ નવહોય
જીરકે કારણ મેં જલું, મુવાન જીતા હોય—
કંથ ખીના૦

કાગા સખ તન ખાઈઓ, ચુનચુન ખાઈયોમાસ
દો નેના મત ખાઈઓ, મેરા પીયા મીલનકી—
આસ— કંથ ખીના રહી૦

લકડી જલી કાયલા સયા, કાયલાભયા હુધરાખ
મેં પાપણ એસી જલું, નહીં કાયલા નહીં રાખ
કંથ ખીના૦

કાલીગડો દાકરો.

મેરા પીયા મીલનકો જાનેદે બેરનવા, ન માનરે
નણંદીઆ— ટેક.

પૈંયા પકડ મેસે કરત રાહાડ, માયાખી દહગી
સાહેબકો નામ— મેરા પીયા૦

ઈતની ખીનતી માનત નહીં, ચેન પડેનહીં રેન
મોકુ; ખ્યાકુલ જીયા પીયા ખીના તનસે નીકસ જાત

(૬૯)

પ્રાણ- મેરા સૈયા મીલનકાં

કાલી'ગણે- તાલ ઠકો

મુશાફર હો દીલકુ દેગયો ડાગ,— ટેક.

રાત સૈયા સુપનેમે આયો, ખીરહ લગાગયો

મુશાફર હો

કાલી'ગણે- ખ્યાલ ઠકો.

પપૈયારે પીયાકી બોલી નહીં બોલ; પીયાકી બોલી
નહીં બોલ, પાપો પપૈયારે પીયાકી મેલો નહીં બોલ.

(ટક) મોરહી બોલે, અપૈયારે બોલે; કાયલ કર રહી

સોર— પીયાકી બોલી

જે સુન પાવે શ્રીહુકી માતી, ડાઝંગી ચાંચ મરોડ-

પીયાકી બોલી નહીં બોલ.

કાલી'ગણે-તાલ ઠકો

ઝોધા કરમનકી ગત ન્યારી; કરમનકી ગત ન્યારી
ઝોધા કરમનકી ગત ન્યારી. ટેક.

સફેદ રંગ અગલેકુ દીનો, કાયલ કરદીનો કારી-
ઝોધા કરમનકી

મીઠો જલ કુવેકા કીનો, સમુદર કરદીનો ખારી
ઝોધા કરમનકી

વેસ્યા નારી રમખુમ ચાલે, પ્રતિવૃત્તા હ્યાકી-
ઝોધા કરમનકી

(૨૭)

દાતાકે ધર દોડત નાહી, સુમકું ધન ભારી—
આધવજી કરમનકી૦

બાઈ મીરા કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, ચરણ ક-
મળ બલહારી— આધવજી કરમનકી૦

માલકોસ- ધુરપદ, ચોતાલ.

તેરીતો ગત અપાર, મોપે ખરની ન જાત, નીરંજન
નીરાકાર નારાયણ— ટેક.

સખત દ્વીપ સખત સાગર, અષ્ટ કુલ પરવત;

મેરૂ સંયો સખતદા નારાયણ— તેરીતો૦

તું જગ, યગ, પવન તેજ, તું ધરતા આસમન;

તું ઈ હડગન સરવ નારાયણ— તેરીતો૦

તાનસેનકે પીયા, ઘટઘટમે કરત ગ્યાન;

અગમ નોગમ સકળ શ્રેષ્ઠ પારાયણ— તેરીતો૦

માલકોસ- ખ્યાલ ઠેકો.

અમ ગુંથના, લારે માલનીઆ, ઈસ ખનરેઠે સીસ
સેહેરા— ટેક.

ધન ઘડી ધન, ધન દીન મુગત; લાગ્યો ખના સુ
નેહેરા— અખ ગુંથના૦

ખન્યા ખન્યોહે શ્રી વીઠલ પ્રભુજી, ગોકુલ ગ.મકું
ધેહેરા— અખ ગુંથના૦

હો ભાઈ ભોર ભયે ગોવીંદ જાને ન દે ધર અપને—
(૨૬.) ચોડીઆ ચોંચન લાગી, અંખીઆ કુલન લા-
ગી; પંછો કરન લાગી સો લાગીરી— ભાઈ૦

ખીલાસ- ખ્યાલ તાલ ઠોકો.

અખ છોડો કર મોરા, સાસ નણુંદીઆ મોકુ લડેગી—
સગરી રેન મેં તુમ સંગ જાગી, અખતો મોરી
પત ન રહેગી— અખ છોડો કર૦

રાગ ભેરવ- ચોતાલ.

સખ મીલ ગાવો, ખજવો મદંગ; આજ હમારે લાલ-
ના-જુકી ખરસગાંઠ— સખ મીલ૦
સાત સખી મીલ મંગલ ગાવો, મોતીયન ચોક
પુરાવો— સખ મીલ ગાવો૦

સુધડ પંડીત ખોલાવો, સુખ પડી લગન લાવો; આ-
વો માલેણ લાવો હાર ચડાવો, જગનનાથકે પ્રભુ
કીરતન ગાવો, દીનદીન નીછાવર પાવો— સખ૦

ભેરવ- ખ્યાલ.

ખનવારી ખનહી મોરાસો, કુંજવોહારી ગોવરધન-
ધારી; સંગ લીયે રાધા પ્યારી, અખુભાનકી દુલારી—
ખનવારી૦

કાનમે કુંડલ સોહે, મોર મુગટ સોહે;
કેશરી તીલકપર છુટી લટ ધારી— ખનવારી૦

(૨૯)

ભેરવ- ચૈતાલ.

સધન બન છાયો, દુરમ બેલી મધ્ય જીવન અત પ્રકાશ
બરન બરન પોપરંગ લાયો— ટેક.

બોલત ચાતૃક કીર, અતહી આનંદ લાયો;

અહુ ઓર રંગ બરસાયો— સધન૦

સપ્તસુર તીન ગ્રામ એક ઈસ મુરછાન, ઉનનયાસ
ઢાટી તાનલે દરસાયો; કહેત ગુનો તાનસેન સુનો—
શાહ અકબર, પ્રથમ રાગ ભેરવ ગાયો— સધન૦

ભેરવી- ટપો.

ધીર ધર માતુ યાર, સાંહી બડોરે દાતાર;

જનકુ દીત અજનકુ દીત, સખકો એહી કીરતાર—

સાંહી બડોરે દાતાર૦

ભેરવી- તાલ દીપચંદી

જવોજી જવોજી તુમ જવો સવેરા, ભોર ભયે
બદનામી કરોગે— જવોજી૦

જીજીજીજી જુંદના વારી, ચોકણીસી માટી;

સમજ ચલો પાઉ કીસલ પડેગો— જવોજી૦

લાખ કહો મોરી એક ન માની,

બોત કરોગે ધરખાર તજોગે— જવોજી૦

ભેરવી-હુમરી.

અમ તોરો ખાંડી, ચાત્રપત મન ખસ કર લીને
પ્યારી, પ્યારી ખીચી કરકે, — ટેક.

સનદ કહેત મોરા જીયા નહીં માને,
હાર દીની માપે જાડુ ટોના કરકે — અમ તોરો
ભેરવી દાહરો.

સાવરીઆરે ઠસેકર આણું મે તોરી પાસ- (ખેતાર)
સાસ જુરી મોરી નણું હઠીલી, છાટા દેવરીઆ
મોરી સાથ — ઠસેકર૦

ગુણજરીમે રાધા પ્યારી ખસે, જામ જુધમે કનૈયા
ખસે — ગુણજરીમે૦

અંપામે ચત્રજી, ગુણદાવદીમે દામોદર; તેરે નેનો
મે કીરણ મોરાં ખસે — જામ જુધમે કનૈયા ખસે — ગુણ
જરીમે૦

પોયા પાપી ન જાગેરે, હો જગાય હારીરે, હો
જગાય હારીરે — ટેક.

ઉઠરે નણું દીઆ ચત્રો જામ પાણી;
છાટા દીયરા ન જાગેરે — જગાય હારીરે૦
નીચુ ખડે ગંગા, ઉપર કાસી;

એક ચોડીઆ બોલી મેરા પીયા શ્રીજવાસી—
મેરા પીયા શ્રીજવાસી— પીયા પાપોં

ભેરવી હુમરી

કરવતીયા લેનેદે, તણપ તણપ સારી રેન ગુમાઈ—
કરવતીયાં

સુંદર ગોરી મદ ભરી નેના,

રસ ટપકે વાંકો છતીયનપર— કરવતીયાં

ગુણ છડીઆ ન મારોરે,— ટેક.

છડીઓકી મારી મેતો ના મડંગી,

નેનોકી મારી મરજવું— ગુણછડીઆ ન મારોરેં

હો સાંહી મેરા બેડલા ઉતારો પાર, મૌલા મેરા
બેડલા ઉતારો પાર— ટેક.

તદીઆખી ઘેરો વારી નાવ પુરાની,

દાતા ઉતારે બેડા પાર,— સેંયા ઉતારે બેડા પાર—

સાંહી મેરાં

ભેરવી પદ.

કાયા કેસે રાધ તજદીનો પ્રાણ— ટેક.

પ્રાણ ગયે કાયા ક્યુ રોવે, નાંકલ ચલે નીર મોઘ

રામ, જ કારણ મેને મલમલ ગોલી— તજ

હંચારે નીચા મંદીર છાંએ, છાંએ અસગર ઘોડી
રામ; તેતો તજી તમે જસો સવેરા, જમ છોડી પુત્ર
એસી જોડી.— તજ દીનો પ્રાણુ૦

સ્વામી રોવે અંમા રોવે, રોવે ધરકી નારી રામ;
ઐયા પકડક લેયા રોવે, તુટ ગઇ સાચો એસી જોડી-
તજ દીનો પ્રાણુ૦

ચાર જણાતો લેક ચાલે, બની કાસ્ટકી ઘોડી રામ;
જા ઉતારે નદી કીનારે, કુંકદીની કાગણુ જસી હોરી
તજ દીનો પ્રાણુ૦

ભિરવી- દીપચંદી.

તાના દીમ તાના દીમ તાના દેરના,
તાના નાદીર દીમ તનુમ, તાનાનુમ તાનાનુમ-
તાના દીમ૦

જરે જરે ન જરે સૈયા ગુલ અદન જખ પ્રીતમ
ધ્યારેસે નેહા લગો, મોરી નેના લયે ઉનસે અદનામ-
તાના દીમ૦

ભિરવી- દાદરો.

દુઃખ પુછત હમરા કાઈ નહીં, રાત પીયા સંગ
સોઈ-નહીં. રેક.

ચુન ચુન કલીઆ સેઝ ખીછાઈ, મેરો સેજોઠા સા
થી કાઢ નહીં,— રાત પીયા૦

ભેરવી- તાલ દીપત્યંદી.

નીરદયસે પ્રિત કરો ન ઠાઈ,
ધર જવોજી લાલા જે ભઈ સો ભઈ— ટેક.
નેહા લગાવે નહીં નેનનમે,
કછુ લાજ સરમ જે ગમ સો ગઈ— નીરદય૦

આસાવરી- ચોતાલ.

માઈ દીનખંદુ દીનાનાથ, ઈક્ષહી તે કાહામેહે— ટેક.
જેસે તુમ ભારથમે ભાખમકો પરત રાખ્યો,
ગજકી ચરજ સુન નાગે પગ ધાયો— માઈ૦
દ્રપતીકીં ટેર સુની દ્વારીકામે જેસે તુમ,
રાજ સખ બંધ છુટાયો— માઈ૦
મેરી ઘેરકાનમુદ કેસે તુમ રહે નાથ,
અખ કેને સુર પ્રભુ, નાંકે કર પાયો— માઈ૦

આસાવરી ખ્યાલ.

મોરે જ્યાકી ખાત, મેં કાહુસે કહું મોરે— ટેક
મેં જનતી કછુ આખે મીલોગે,
ખાંહેચહેકી લાજ— કાહુસે કહું મોરે૦

ખાઈરે- મોરી જોગનીઆરે— ટેક.
કાન ખીચ મુંદ્રા વારી ગલે ખીચ સેલી,
અંગપર ભણત લગાઈ— મોરી જોગન૦

(૩૪)

આસાવરી તાલ દીપચંદી.

કરલે સીનગાર ચતર અલખેલી સાજનકે ધર જા-
નાખી હોગા— ટેક.

લાજકી ચુંદરીઆ મુખપર ડારે,
એ મુખ પીયાકુ ગતાનાખી હોગા— કરલે૦

માટી હોડના માટી ખીછાના,
માટીકા શીરયાનાખી હોગા— કરલે૦

વાંહી તેરા મક્કા વાંહીરે મદોના,
વાંહી તેરા પીયાકા ઠોકાનાખી હોગા— કરલે૦

નાલે ધોલે કપડે પેને,
ફીર તેરા હયાં નહીં આનાખી હોગા— કરલે૦

સારંગ ચોતાલ

બેઠે હરી રાધે સંગ, કુંજ ભોવન અપને રંગ;
કર મોરલી અધર ધર સારંગ મુખ ગાયરી— ટેક.

મોહન અતહો સુબન, પરમ ચતુર ગુણ નીધાન;
જનુ ખુજ એક તાન, ફીરસે ખનઠ— બેઠે૦

તપ પ્યારી ગ્રહયો ખીન, સકળ કળા ગુણ પ્રવીન;
અત પ્રખીન એ તાન ફીરસે સુનાઈરી— (અભોગ)

શ્રી વલ્લભ ગીરીધરન લાલ, રીઝદેત અંકમાલ;
કહેત જ્યું ભલે ભલે દંપત મુખદાધરી,— બેઠે૦

(૩૫)

સારંગ ખ્યાલ ઠોકો.

માનોજી માનો મોરો ખાત,
રસીઆવે માનોજી મોરી ખાત. ટેક.
કાનુમે કુંડળ, ગળે મુક્તમાળ;
હું ખીચ ચલુંગી તોરી સાથ— માનોજી૦

રાગ સીંધુડો તીલવાડો.

ડગર મોરી રોડે સ્થામ અનવારી; અનારી લંગર
છેલા નંદો ખીહારી— મોરો૦
મેતો મનદો માર બેઠીહું, આર હોવે દે ગારી;
સખીરી- મેતો ઉનસે હારી— ડગર મોરી૦

રાગ મુલતાની ખ્યાલ તીલવાડો.

હે બંદેનવાજ, કર સરભરારે— ટેક.
હસન હુસેન દોનુ ફરજંદે અલીફે,
ઉનકે રસુલે સીરતાજ— બંદેનવાજ૦

ધનાશ્રી-ચોતાલ.

પશ્ચીમ પાહાડ દો જાગ જોત જવાળા મુખી;
હેમગીરી હાંગલાજ કાટ પાપ નાસનો— ટેક.
દક્ષીણ દીસાયું દેવી તુલજ બવાની;
કાસમોર સારદા, બુધકી પ્રકાસનો— પશ્ચીમ૦
કામરૂ કમંછા દેવી, રોમ રોમ રક્ષા કરે;

(૩૬)

સાચવંતી દેવદેવી, અગ્નિન પ્રતિપાળણી— પશ્ચીમ૦
આગરે અનંદીમાય, સંતન દયાળ હોત;
પ્રીંદક પાદ્માડપર ખીરાજે બાલાસુંદરી— પશ્ચીમ૦
ધનાશ્રી— ખ્યાલ.

ભટકત કાણુ કીરે, ગોશર્ધઆ મેરા ભટકત કાણુ કીરે—
ઘટમે ગંગા વારી ઘટમે જમુના;
તીરથ કાણુ કરે— ગોસઘઆ૦
ધનાશ્રી— પદ.

જટીયા નેનાતો સમાલ, જટુડા મતી માર— જટીયા૦
એ નેના તેડે બરછી દીયનીયા, જીત લગદા ઘત પાર—
જટીયા નેનાતો સમાલ૦

જીલો કાશીનો.

કાશી—ચોતાલ.

આએ મોરે પ્રાણનાથ, મોસે કીની રસરી પાત;
અચાનક આએ ફેસે, આએ મોરે મોહકું મીલેંગે
તેસે; છાંડત નાહીં આલી અપનો ગામ— આએ૦
જ્યામે ઉલ્લાસ ભઠ, તનકી તૃપત ગઘ; પ્રાણજીવ-
ન પ્યારે જનમોજનમ રાખુ નેહ તારી સાથ— આએ૦
કાશી-કુમરી— અધો.

આજ મન બસ ગઘ, સાવરેકી સુરતીઆ; પ્યારી

(૩૭)

પ્યારી સખી— આજ મન૦

કહા કહું તોસે અપને જીયાકી, ખીતી સઘરી વા-
હું કે ખીનદોષ કલ ન પડતહે— આજ મન૦

આહા કરા તોરે પૈયા પડતહું, જે પીયા ન મીલે
મેરો સજની, મેરી ચેરી સનંદ બધ તોરી— આજ૦

કાફી— પંજબી કોકો.

સૈયા મત છાંડોરે લાગી પ્રીત, મેરા રે નાદાની સૈ-
યારે— સૈયા મત છાંડોરે૦

જખસે ગયે મેરી સુધહુત લીતીરે. સુખમન પીયા
પરદેસ; સોતનીયા લાગી ટોના— સૈયા મત૦

કાફી કુમરી— પંજબી કોકો.

મેરા સૈયા કરે ચતુરાધરે, (બેવાર)

ચતુરાઈ નીહુરાઈ તોરી કમર કલાઈ— મેરા૦

જવોજી જવોજી તુમ તથ જમુનાપે,

છબા નીરખત જેસી બંસીયા બજાઈ૦ મેરા૦

કાફી— કુમરી.

દુવારે કબહું તું આઈઓ બાંક યાર,

તોરી બીનતી કરત રહી મેતો સોસોબાર— ટેક.

કહેત કદર સમજવું સખીરી, માનત નહીં કછુ
એક બાર,—અબ ખડેરહે સોતનકે દુવારે— કબહું તું૦

(૩૮)

હટતો પીલુ તથા અરવો. પીલુ દીપચંદી

બગલા પાણી જપોલ ગયા, કાનસી તીરે મેં તે
નાહાવુંરે— બગલા પાણી૦

ખાજખીદરક ખજખલ જાઉં,
માંગી મુરાદા મેં તે પાવુંરે— બગલા૦
આણી તારે ગંગા, પેલી તીરે જમુના;
ખીચમાં ગોકુલીઆના ગામરે— બગલા૦

અરવો.

જે તેરા દીલ હમસે ખડાહે, તુંખી ચલાજા હમારા
ખોદાહે. (ટક.) નેકીતું કરલે સંગ ચલેગી, અજલ-
કા ફરેસ્તા શોરપર ખડાહે— જે તેરા૦

અરવો પીલુ.

માધુખનકી તંખોલન પાનુકા ખીડા ખનાલા(ખેવાર)
જયફળ જવંત્રી લવેંગ એલાયા,
મેતોડા ચુના લગાલારે— માધુખન૦

અરવો- દાદરો.

હટજ કાના ભરનદે પાણી,
ભરનદે પાણી ભરનદે પાણી— હટજ૦
સંગડી સાહેત્રીયા સખડી ખીસર ગઈ,
મે પનોહારણ એકલી— ભરનદે પાણી૦

સગ વસંત આહાર- તાલ- ચરચરી

મોરે નવરંગ જોખનો આહારરી, મોઢે બ્રેહા સતા-
વત ખારખાર— ટેક.

એકનો મેં મારી બસંતકી, દુજે બ્રહ્મન અપને કંથકી;
ત્રીજે ઠાયલ કુકે આખદાર, ચોથે પાપી પપૈયા કરે પુ-
કાર— મોરે નવરંગ૦

પુરવી પદ.

આલીરી ખંસી મોહનકી ખાજરી,	
સુન ઘેરી સુરત ધર સીચેહી ખાજ;	
ભનક ઉઠે જશ્રી રાધે, નામ ખંસી ખાજરી૦	૧
તાખીન હોય ન એક ઈસ મુરછા,	
સખત સુર ઝોર ત્રીન આમ— ખંસી૦	૨
આંગે ખાજી સો ઝોર ગોપકી,	
અખક ખજૈયા જાને સુંદર સ્યામ— ખંસી૦	૩
દયાદે પ્રીતમ સખકે, મુખદાયક,	
બ્રહ્મ જીવતી નમન પુરન કામ— ખંસી૦	૪

ગોડો- ખ્યાલ.

સાંજ પડી હો઼ી કલીઆ બુડન લાગી; (બેવાર.) ટેક.
અંપાખી બુડા વારી અંપેલીખી બુડી;
ઝોર બુડી કુલવાડી— કલીઆ બુડન૦

(૪૦)

ગોડી.

તોરી નગરીમે ભોલા જોગી આયો, તોરી નગરીમે
કાન ખીચ મુંદ્રા વારી ગલેખાચ સેલી; ધરધર અ-
લેક જગાયો- ભોલા જોગી આયો.

ઉડજ પંખેડ દીનતો રેલગયા થોરા, ટેક.
સાંજ ભઠ દીન આથમ લાગા, પંછી કરેરે ખસેરા-
ચલાંજ પંખેડ.
ના ધર તેરા, ના ધર મેરા; ચીડીઆ રેન ખસેરા,-
ચલાંજ પંખેડ.

હોરીઆ.

હોરી- રાગ કાફી.

ઝટકેઓ મારો ચાર, મોરારી- ઝટકેઓ.
ઢસર અંગીઆ ઢસર ખંદીઆ, ઢસર માટ ભરોરી;
રેસમ બંધ કુંચનકે દુટે, તો ઝરગઘ દ્વાર કીનારી, એ-
સો તું અનોખો ખેલારી- ઝટકેઓ.

ચાર કનૈયા મેં તોસે કીની ચારીવે- ટેક.
ગહવા છોર ગઈ જમુનામે, તટપર કુદ પરૈયાં;
કાલીંદ્રીમે નાગજો નાચે, ઉપર નરત કરૈયા- ચાર.
ખીપત પરે દાઘ કામ ન આવે, માત પીતા મુખ લૈયા;

(૪૧)

બીપતમે તુજબીના નહીં કુળે, દત્તેત પારલગાવે—યાર૦

હોરી- રાગ કાફી.

કશર બાગ બનાઈ, મળ બાદશાહને ન પાઈ— કશર૦

આનુઆનુ સોના જડાયા, બીચમે તખ્ત જમાયા;
ધધરઉધરમે આયા ફીરંગવા- હુકમ અપના ચલાયા—

મળ બાદશાહને૦

મોતી મેહેલમે બેગમ રોવે, બાગમે રૂવે દાયલીયા;
ગલીઅન ગલીઅન તીલંગવા રોવે, એસી બના ચતુ-
રાઈ— મળ બાદશાહને૦

હાથીબી રોવે ઘોડાબી રોવે, રોવે જંગલમે ચીરૈયા;
વાઝતઅલી તુમ બુગબુગ છયો, એસી હોરી બનાઈ-
મળ બાદશાહને૦

શ્યામ મોહે ચોરી લગાઈ, એસી હોરી ખેલાઈ—ટેક.

ખેલત ગેંડ ગીરી જમુનામે, કીને મોરી ગેંડ ચોર
ધ; હાથ હાર અંગીઆબીચ દેખું, એક ગઈ દો પાઈ—
શ્યામ મોહે૦

હોરી રાગ ખમાચ દીપચંદી.

લાલા તુમહો પ્રીજકે ધનરદાર, મોપે રંગ ચીટકટ હો
બારબાર— ટેક.

અંગરી પકડી મે પોંચાહી પકડા, મોરી અંગી-
આઠા કરદીનો તારતાર— લાલા૦

હોરી કાફી.

સાવરેને ગારી દધ, દધ મેને કછુ ન કહી;— ટેક.

ઈત ગોકુલ ઇત મથુરા નગરી, બીચમે જમુના ભ-
ઈરી; આપતો સૈયા પર ઉતરગયે; મેતો તીકતી તીક
તો રહી, રહી મેને કછુ ન કહી— સાવરેને૦

દોડપડું તો પકડોહા ન જવત, દોડા દેખ ડરેહી;
મનકી દઈઆ કછુ ઢેહેન સકતહું, મનકી મનમારહી
રહી મેને કછુ ન કહી— સાવરેને૦

રેન રેહેગઈ થોરી, સ્યામ છાંડો બઈઆ મોરી— ટેક.

અપનેરી અપને મંદીરસે નોકસી, એક સામ દુજી
ગોરી; અગદા ફાગ મે તુમસૈ લઉંગી, સુરત પીછાની
તોરી— સામ છોડો૦

ફાગ માફ- મતમારો પીચકારીરે, મોરી ભીંજતસારી.

માનતનાહી નીહુર નંદકે, ખાવોગે મુખને ચારોરે
મોરી૦ છીન લેઉંગી પકરી પીચકારી, દઉંગી
ગુલ્યા દો ચારીરે— મોરી ભીંજત૦

હાહાકર છુટે હો કાલ તુમ, આજ બહુરાને બી-
હારીરે— મોરી ભીંજત સારો૦

પ્રેમાનંદકે નાથ કાલ તુમ, તોડયો હાર હજરીરે-
મેરી ભીંજત સારી૦

હોરી રાગ ભરવી.

ગુલાલ મેરી આંખોમે સાવરા ખટકે, જીયરા ભટ
કે, નેના અટકે;- મેરી આંખોમે૦

ઉમંગ જીવાનો રંગ સાવરો, મેરી છતીયતપર
રસ ટપકે; જીયરા ભટકે નેના અટકે,- મેરી આં૦

હેરી કાંઇ ઉલજે શામ કુંજનમે,- મેંતો દુડકીરી
માધુગનમે- ટક.

એસા જતન કાઈ ખતાવો સખીરી, જો પીયા આવે
કાગનમે; ફગવા મે લઉંગી જખ જનેખી દઉંગી,
એઈ ખાર ખાર મેરે મનમે- હેરી કાંઇ૦

ગરબીઓ.

ગીરધારીરે વાત કહું તે વીચારો, મને મોહન
આંખ ન મારો; મને મારગડે જતા સોદને વારો,
મારો પાલવડો નવ તાંણો.

જુલ- મને રોકીને શું ઉભારે, જીવો જીવેછે લોક હઝાર
રોરે; આસું સ્વભાવ પડયોછે નકારોરે- રસીઆ
જીરે થાસે ધણો ફીટકારો- મને મોહન૦

પ્રજુ મારારે આમ ન કીજ વાટે, ઠીક રહીએ
પેતાને ધાટે; નથી મળતીરે પ્રીત ખજારે ઠે હાટે,
કાંઈ જોર જીલમની સાથે.

જુલ- નથી જાણતા ધરમ અમારોરે, હમે અખળા તે
લાજનો ભારોરે, નથી રાખતા કાંઈએક આરોરે;
પાતળીઆરે, પ્રીતતણે પંથ ન્યારો- મને
હજી સાંખારે રહીછું વાલમ વાડ, હાવા કાંઈક
કહોસ નહાડ; નથી ઠેઠેતીરે હું સમજી સાસાડ
મને લાગેછે કાંઈએક પ્યાડ.

જુલ- પછી જાસે ભાર તમારોરે, નહીં વાંક હમારો
લગારોરે, એમાં લાલ નથી કાંઈ સારોરે; અલ-
બેલારે છાનામાના સીધારો- મને
પાતળીઆરે વાત કહું એક છાની, તમે સાચી-
લો તે માની; મધરાતેરે મંદીરીએ મારે આવો,
તમે લોરે સુખેથી લાહાવો.

જુલ- પછી રાખશે ન કાંઈ ઉધારોરે, મારા જોખનના
મદતે ઉતારોરે, મારા તનના તે તાપ સમાવોરે;
ગુણવંતારે છોટમદાસ તીયારો- મને

ઝરખી રાહ ઉપરની.

ખલહારોરે વીઠલનુ મુખ ન્યાહાલી, મુને લાગી
એસું તાલી; છખી જોધનેરે, સામ મુંદીર લટકાળી,

એની સુરત છેલ્લે છોગાળી.

આજ મળીએરે વાટે જતા વનમાળી, મુને વાંકી નજરે ભાળી.

જુલ- મુને ત્યારનું કાંઈ કાંઈ થાય, મુજ મુખડે નવ ઢહેવાય, મારો જીવ ઝંકાલા ખાય; ગદ વારોરે, સુધબુધ સરવે તાળી- મુને
અલખેલેરે વાલ્યો વાંકા અંખોડો, કાને કુંડળનો જોડો; મત્રકાવોરે મુખડું હસતો મોડો, કરે આંખ તણો મચકોરો.

જુલ- હીંડે હંસગતી ઠકરાળી, હાથે વાંસલડીછે રસાળી, તન કામળ ને વય ખાળી; વસકરણોરે કીકી છે કામણગારી- મુને
નથી એવોરે આજ કાલ કાંઈ હીંઠો, મુને મોહન લાગે મીંઠો; મુને ધરમારે ઘડી પલતો નથી ગમતું માડું ચાતડું રહેછે જમતું.

જુલ- વાગે રાત દીવસ બણકારા, રહેતા પાય તણા ઝણકારા, મોહખાણ તણા સણકારા, કાળજડું-રે-કારી ધરણી ધાળી- મુને
સખી મારોરે પાવલડે કાંઈ લાગું, બેહુ કરજોડીને માંગું; મુને મેળવરે એ રસીઓ રૂપાળો, પ્રજી ચીતચોર નંદલાલો.

જુલ- મણું મોહનને મન મેલીરે, રમુ રાસ કરું રત
ઢલી, મારો જોડો બની અન્નમેલી, તને આપુરે
માળા તે રતનાળી- મુને૦

ગરબી.

આવોરે હરી ખીંદરાતે ખનમાં-
સ્વામીજી બંસીઆ બજાયે કાનુડા- આવોરે૦
નેહા લગાયે મન મોહ લીયો હરી- ખીંદરાતે૦
આવોતો સેજીઆ સમાર કાનુડા- આવોરે હરી.
રંગ રંગીલી ખીજનારીરે- હરી ખીંદરાતે૦
હીલમીલ ગરબા ગવાડરે કાનુડા- આવોરે હરી૦
રાધાજી પાનીડા સાંચરારે- ખીંદરાતે૦
સોલસો ગોપીઓની સાથરે કાનુડા- આવોરે હરી૦
કાંઠડે ઉભેલો પેલો કાનરે- હરી ખીંદરાતે૦
હરી મોહે કાંકરડી ન મારરે- આવોરે હરી૦
કહ્યું મારું માનો નહીંરે- હરી ખીંદરાતે૦
કરશું કંસને પુકારરે કાનુડા- આવોરે હરી૦

બચે જસોદાસે કહીઓરે,
કનૈયા મોસે ગારોરે દીની- (થેવાર)
ગારીખી દીની ગાગરીઆખો છીની,
ચોલીમે ઉત્તર કીનીરે- કનૈયા૦

હાથ આંસુરીઆ ને ખાંધે કામરીઆ,
સાવરો સુરત બીનો ભાનીરે— કનૈયા૦

— ૦૦ —

કાના સુણેને ખાત હમારી,
મેરો બૈયા ન પકડો મોરારીરે— કાના૦
પીયુ હમારો છેરે નઠારો,
સાસુ જુડી ને કપટીછે સસરો;
હુંતો પરધરનીછું નારીરે— કાના૦
લાજ મુકીને થયા મું નઠારા,
મારગમાં રોકાછો મું સારા;
મારગ મુકાને પ્રાણ પ્યારા— કાના સુણે૦

ગરબી- દાદરો.

મને જુલ્મી ગયોછે મારો છેલડોરે, જુઠી જુઠી કાનુડા
તારી પ્રીત મારારાજ— જુલ્મી ગયોછે મારો૦

મને નીંદ્રા ન આવે સખી ઠમ કડરે,

રોતા રોતા અનીહારે રોતા રોતા કાંધ રજની વી
તીજય— મારારાજ૦

મારી મુણી પડીછે રંગ સેજડીરે,

હુંતો જોઉછું અનીહારે હુંતો જોઉછું વાહાલાજી

તારી વાટ— મારારાજ૦

સખી કાગળ ન લખ્યો જોને કંથડેરે,

(૪૮)

ક્રમ નીરદય થયોછો દીનાનાથ— મારારાજ૦
મેહેતા નરસઈના સ્વામીને વીનવુરે,
હુતો લલીલલી લાગું પાય— મારારાજ૦

ગરબી.

નંદકુંવર તોરે નેના રસીલે સખી જાડુજરે, સખી
જાડુજરે. માથે મુગટ કર ખંસીઆ બજાય, સખી
લેક ખડે, લેક ખડે.

સાખીઆ.

ખંસી ખાજી કાનકી, તથ જમુનાકે તીર;
સખ ગોપીયનકે મન ખસે, અખ ધરતનહીં મન ધીર—
રસીલે સખી૦

એસે કપટી મોહનસે, સખી પ્રીત નવ કરશે કાઈ;
ખાસાજેખન આપના, અખ ધરેગી હર કાઈ— રસીલે૦
જસોદાજીકે કાનસે, સખી નેહા કા ન લગાય;
જવ મથુરામે કોબરુજી, અખધુત ભયો મન ભાય—
રસીલે સખી૦

લાવણીઆ.

કાલી ઘટા કાયસ ખન છાંઈ, મેહેલોમે તડપ રહી
પ્યારી; સુણો અશાડકા અખ આના, પ્રીતમ મત
જવો બેગાના; મોરા પીયા ખીના નહીં ચેન્હ, મેં
રોતી કીડં દીન રેન—

કરે જીજલી જીયા લડજે,

ઉપરસે બાદલ ગરજે;

ભોરી સંગડી સાહેલોઆ લડજે.

સખી છાંયા અખ ભરપુર, પીયાહે દુર, સખર કર
ભારી— મેહલોમે તડપ૦ ૧

સખી શ્રાવણ ઝડીઆ આવે, મારે મન કીધણજી
ભાવે, બનમેરે ઘેન ચરાવે. જસોદાજી લાડ લડાવે.

હાથે જોડ ખાંધે કામળીઆ,

સુખ યેન બજાવે શામળીઆ;

સખ સખી કરે તા યૈયા.

હેજી બનમે બોલે મોર, કરે બહુ સોર; પીયા દુખ
ભારી— મેહલોમે૦ ૨

હવે ભાદરવાની હેલી, પીયા બોના પડી અઢતો;
પ્રીતમે વનમા મેલી, હું બનોછું ગાંડી ઘેલી.

કુબજકા સંગત કીની, મારો સુધ યુધ સરવે લીની;

હું પીયા પીયા કર રોધ, સંગ ન કોધ, આવો

વારે મારી— મેહલોમે૦ ૩

સખી આંચો આસો માસે, મારે પીયુ મળવાની
આસે; હું બેઠીબતી નીરાસે, ક્યારેઆવશે પ્રીતમપાસે

કાઈ પીયુકું બવો મનાવો,

મારી જોકુલમાં લઇઆવો;

(૫૦)

હું લઉં લાખેણી લાવો.

હું પ્રભુ ચરણમાં લાગું, સદાએ માંગું, રહું
કર જોરી— મેઢેલોમે૦

લાવણી.

કાંઈ સુખોકા નીકલા તારા, મુજે છોડ્યલા ખનજ-
રા ખનજરા. મેનો દધીમેયનકુ ગઈયો, મેરી દહીંકી
મટુકીયાફેરી; નેનોકા કરગયે ઇસારા ઇસારા— કાંઈ૦
અરે રાહકે મુશાફર ભાઈ, કાંઈ ખનજરેકું દેખાં;
કાહાં ગયા એ. મેરા યારા, હેજી યારા— કાંઈ૦
તુમ લોક સારી મેફીલકે, મેરી દાદ કરો સગ મીલકે
મેરે જીગરપે ચલ ગયા આરા, હેજી આરા— કાંઈ૦

લાવણી- ચાલ લંગડીની.

થી સતવંતી રાણી રાજ ભરથરકા લીનો ગલે
લગા, સુન પતીખ્યારે, શીકાર ખેલને દીશા ઉત્તર ગત
જનાઃ છવપતી માહારાજ ત્રીયાકો ઢહેનેકા ન કીયા
ખીયાર, ખીલમ ન લાગે, હુકમકે સાથ કીયે ધોડે
તૈયાર. જીન સોનેરી થા ધોડેપે આર ગેંડાથા જરક-
સોદાર, સવારહોકે, અત્રે જંગલકે તરફ ખેલનેકાશીકાર
શેર— ચરતેથે હરણ ખીયા ખાનમે, સો રાજકા આયે
નજર, દેખ મીરગ કાલે લીયે, સમશીર ખેંચી

જાન્યકર. સખ મીરગ નારી મીલ કહેને લગી
રાજસે સમજાવકર, મારો મીરગ દસ પાંચ,
કાલા મીરગપર મત વારકર.

સખ હીરણી મીલ રાજસે યું અર્જ ગુજરી, એહી
સરદાર હમારા હમે ઉનકીકે સખ નારી; ન ફરીઆ
દ સુની રાજને ન માની લાચારી, સમથાર ખેંચ
રાજએ ઉસ મીરગકુ મારી.

લાવણી છોટી રંગત- જીસ વખત મીરગને તન
સે પ્રાણ ગુમાયા, સખ મીરગ નારીને શેરો શોર મચા-
યા; હુઈ ક્યામત ઉનપે ચાર ગમકી છાંયા, બેદરદા
રાજ તુજે તરસ નહીં આયા.

વલણ- શ્રાપ દીયો રાજ ભરથરકું તેરી રાણી બી
ધવા હોજાય, સુન પતી ખ્યારે- શીકાર૦ ૧

લંગડીની રંગત- માર મીરગ લે ચલે રાજ,
આયા ગુરૂ ગોરખકે તોર, દેખ મીરગકું, નાથજી બોત
હુવે દીલમે દીલગીર. સજીવન કરો તમે મીરગ નાથ
જી માફ કરો મેરી તકશીર, ચેલા કરલો, છોડક
રાજપાટ હું બનુ ફકીર.

શેર- એકીન માન રાજ ભરથર લે આયે, ગુરૂ ગોર-
ખકે પાસજી, એ જોગકાતો સાધન રાજ તુજે
દુસવારજી, સખ રાજપાટ દૌલત દો દીલ ધરી

(૫૨)

ઇનદારજી, માતા કહો જોકે ઉસે જો હોય ખી-
ધાતા નારજી.

ગજસ- તું ગુરૂદેવ હમારા, મે હું દાસ તેહારા;
કર ચેલા મુજે જલદી ન કર દેર અખારા;
શીર મુંડ કાન કાંડ કરો દુધકી ધારા,
હો ઝોલો હાથ નાથ હું મે ફેર દુખારા.

(છોટી રંગત.)-લો ઝોલો ખપ્પર તનપે ખાખ લ-
ગાઈ, લે આંશા ગુરૂકી ધરકી સુરત દોડાઈ; આયા
ધરપે ક્યા ભલા હો તેરા ભાઈ, સુન અવાજ ખાંદીને
ભીક્ષા લેકર આઈ. વલણ- ખાંદીસે હમ નહીં લેને
હેં, કહો રાણીકુ લેકર આવ- સુન પંતીખ્યારેં ૦ ૨

(ત્રંગડીની ચાલ.) સુનકે ખચન જોગીકા ખાંદીકુ
દીલમે ખોત ગુસ્સા આયા, સુન મુરખ જોગી, પાપ
ક્યા તેરે દીલમે સમાયા; ધરકે રૂપ જોગીકા મેહેલમે,
રાણીકુ ધારણુ આયા, સુન ખચન ખાંદીકે રાજ ભર
થરી દીલમે ગભરાયા.

શેર- સુનકે ખચન ખાંદીકે મુખસે, જોગીને કડવા ખો-
લજી, લાલહો ખાંદીકે મુખપે મારા ચીમટા તો-
લજી; ખાંદી જો ભીક્ષા લાઈથી, લેગઈ ધરમે ફી
રજી, રોરો ખાત જોગીકી કહી ખાંદીને હીરડા
ખોલજી.

ગજલ- રાણીજી સુનો હાલ મેરે દરદ સીતાબી,
 જોગીને માર કરી મેરે તનકી ખરાબી;
 જોગી નહીં એ હે મુવા સોપત અજાબી,
 પીઈ ભંગ મસો દરપે આયા મીસ્લે શરાબી.

(છોટા રંગત.) રાણીને સુન એ જીમે ખોત જલાઈ,
 જોગીક પાસ ગુસ્સેમે દોડી આઈ; જીસખખત નજરસે
 નજર દોનોકી મીલાઈ, પીછાના પતી નેનોમે નોર
 ભર લાઈ. વલણુ- કીને દીયા ખૈરાગ ભરથરી, સુધ
 બુધ તેરી કાહાં ખાસરાઈ— સુનપતી૦ ૩

(લંગડીની રંગત.) રોરો શોર મચાયા રાણીને
 કંથન કાયા મુરજઈ, ગમ ખાયા નેહલમે, લટા ખોલ
 દી ખડો સામને દરસાઈ. એસા ઢહેનારે હાથસે ખી-
 જલીસી ચડકે આઈ, જદ લગી નેનોસે, આંસુ ઓર
 ખડા ખાંસી ભરઆઈ.

શેર- રાજ કહે રાણીસે માતા કાયકુ મીલાએ હે,
 દે ભાક્ષા જલદી મુજે નાહક દેર ક્યું લગાઈદે;
 રાણી કહે રાજમે હાય તુજકુ શરમ નહીંઆઈદે,
 ફેરા ફીરો સંગ તેરે માતા કીસે ખનાઈદે.

ગજલ- મેરે કરમમે જોગ લીખા મેં જોગ કમાઈ,
 તું માતા હે મેરી મેં પુત્ર કહેલાઈ;
 માતા ન કરો દેર તુજે ખાત સુનાઈ,

ધરધરમે ભીક્ષા માંગ ગુરૂ પાસ લેજાઉં.

(છોટી રંગત.) રાણાને કહ્યા રાજસે જયન દોલ-
વાવો, હમ દોય જોગન તુમ થેઠે જોગ કમાવો; એક
બાગમે આસન લગા હરી ગુન ગાવો, કુછ રામ ના-
મકા હમે શબ્દ સુનાવો.

(વલણ) વોહી બાગથા માતા મેરા દીયા ગુરૂને જા-
લ સુનાય— સુન પતી પ્યારે ૪

(લંગડીની રંગત.) રીસાલગીરજી કહે રાણી અમ
ક્યું દોલમે ગલરાવે, કોહો પુત્ર પતીકું, કરમકા લોખા
કર કોઈ મીટાવે. આખર હો લાચાર કહે બીન પતી
ગતી કેસે પાવે. બીના પુરશ નારકું, જલા એ ખતાવ
સખર કેસે આવે.

શેર- માહવાસીંગજી ઈંઉંકર કહેવે, સખ રાણી હુઈ
તૈયારજી, પતીકું પુત્ર કહેનેલગી, સખ બીધાતા
નારજી. સેખ સુખાની યું કર કહેવે સખસે જ
હો કીરતારજી, સ્વામીકું પુત્ર કહ્યા, રાણી રહી
મન મારજી.

ગજલ- ભરથરકા ખ્યાલ ફડમે ગાવે શોભાગમજી,
બકતાવરસીંગ કહ્યા કીરસા તમામજી;
સંજુ ચાર મોરસીંગસે તું નકર બદકલામજી
પેહેલા યાદ કરને લગે હરકા નામજી.

(૫૫)

(છોટી રંગત.) જલુશંકરને સુનો ખ્યાલ બનાયા,
નાહાના મુઠંદને મીજલસ અંદર ગાયા—
સુન પતી પ્યારે.

લાવણી.

આંખજે તેરી એસી ઠાતીલ, જીદર નીગા ફીરજતીહે,
તેરા તસુવર દીલમેજે રહેતા મુજે નીંદ નહીં આતીહે.
જાંમર છોટી રંગ સાવરો, ચાલ ચલે ગમરાતી હે;
ચીતે મરીખી કમર તુમારી ચલનેમે બલ ખાતીહે.
સારી રેન મે તેરે સંગ જગા આંખ મેરી અલસાતીહે
અખતો હો ઠગની લગજ ગલેસે કાયકુ તું તરસાતીહે.
જીસદીનમે તુજે નહીં દેખતાં, જન મોરી ગમરાતીહે;
કાંધઝોઢ ધરકી કાલી તું ઠગની, કાંધઝોઢું ઠગવાતીહે.
આંખોજે તેરી.

લાવણી.

તેરી ઉલ્લસતમે હુવે બદનામ, તુમસે ના નીકલા
હમારા કામ; કફા ક્યું હમપે હો જની, ઉઠાઈ લા-
ખો પરેસાની. (જુલ.) મુલાકાત હોતી નહીં ક્યા
મેરી તકશીર, તુમતો હમારે ગઝેરોસે મીલને, એસે
હુવે બે પીર. કખીના મીલતે સુખો ઝોર સામ, તુમ
સે ના નીકલા હમારા કામ.

કતણ કરના હોયતો કર કાતીલ, નતો અરમા ભ-
રાએ દીલ. અખીખી મીલના હોયતો મોલ, જન
ખાકીહે અખ એક તીલ. (જુલ.) અંચલ અચપલ
અલી રસ્તેસે, હમપે ચલાવે તીર, તુમકુ ખુદાકી કસ
મહે, ખતા મેરો તકશીર; ખોયાહે હમને ગાંઠકો દામ,
તુમસે ના નીકલા હમારા કામ. ૨

નોગાહે કાતીલસે બે પીર, બેગુના મારા સીતમગીર
કતણ કરના હોયતો કર બે પીર, ખરો નજરોમે તેરી
તસવીર. (જુલ.) જની તુમારે એસ્કામે જન હમતે
હુવે મશહુર, આશક ગરીબકા ક્યાહે જલાના, એ
ક્યાહે તેરા દસ્તુર. પીલાહે મોહબતકા એક જામ—
તુમસે ના નીકલા હમારા કામ. ૩

આસ હે તેરે મુખ દેખનકી, તમા નહીં રખતે
માલ ધનકી; દીલપે લેહ લગીહે દરશણકી, ગાંઠ તુમ
ખોલો તનમનકી. (જુલ.) રંનજે અલમ મુલકોયાર,
રસ્કે પડીહે દુર, આસક દુખી કીયે તુને, એ ક્યા
તેરા દસ્તુર.— લાખો લેજ હમને પેગામ— તુમસે ૦

ગજલ.

અગર હમ ખાગખા હોતે, તો ગુલસનકું લુટાદેતે;
પકડકર દસ્તમે ખુલખુલ, ગુલોસે જા મીલાદેતે. ૨૬.
જે હોતે ખાગક માલી, લુટાતે ફુલકી ડાલી;

(૫૭)

જુઠાકર હાર કુલોકા, વો દીલભરકું પેનાદેતે. ૧
 જો હોતા ખાગકા સવરા, કલીક ખીચ છુપ રહેતે;
 મઝા ઉલકતકી લેલેક, સુખો હોતે નીકલજતે. ૨
 હમારા દીલ પતંગ હોતા, હડાતે ગમક દોરેસે;
 ચડાકર ઇસ્કકા માંજ, પતંગ ઉસ્કા કટાદેતે. ૩

જીતનાજી ચાહે સતાલે સીતમી જાદ મુજે,
 મીસ્લે તસવીરહું આતી નહીં કરીઆદ મુજે.—જી૦
 મેં વો દીવાનાહું લીપટીંગે જનાઝેસે તેરે,
 ખાદ મુરદનખી ન છોડીંગે પરીઆદ મુજે.— જીત૦
 તેગ રખ રખકે શુકુપરસે હટા લેતાહ,ં
 એહી લગાવટ તેરી ભાતી નહીં જલ્લાદ મુજે.— જીત૦
 ઇલા ઈલ્લાહી દીલે ખેતાખકું અમ કાહાં ખીઠલાવું,
 નઝર આતી નહીં ખસ્તી કાઈ આખાદ મુજે— જીત૦
 આયા સૈયાદ જો શુલસનમે તો ખુલખુલને કાહા,
 કરદે ઈસ કયેદ મુસીખતસે તું આઝાદ મુજે.— જીત૦

તાવુસકી દેખનેકી ન લાયે ચલે ગયે,
 ક્યા ક્યા પરી જવાનસે આયે ચલે ગયે,
 હારા રહા ન જમ ન સીકંદરસાહ ખાદયાહ,
 તખ્તેહે જમીપેસે ખડાહે ચલેગયે.

(૫૮)

બેકદર ધણી, તનમનનો તું સરદાર;
શું તાંક મારેઢે તોર, તુ છે મારો પ્રાણુ — બેકદર૦
નથી આવતો તુને દયા, દીલમાં રે લગાર;
જખમ લાગે કલેજમાં મારી તેં કટાર.— બેકદર૦
નથી મુને ઉંધ જુખ ખાસુ દીલે ચેન;
નીધેખાની કરતાં મારા દુખીગયા નેન.— બેકદર૦

હમતો આશક હય તેરે ન્યાજ ઉઠાને વાલે,
તુમસે કમ દેખે હય મેહેબુબ સતાને વાલે;
ખાંદકર દેદ મોહબતને ન લો મેરી ખખર,
દામમે જુસ્કે ફસે દામ છોડાને વાલે— હમતો૦
કલ સખે વસ્લમે ક્યા જલ્દ કટીથી ઘડીઆલ,
આજ કાહાં મરગયે ઘડીઆલ બજાને વાલે.—હમતો૦
કલને રસ્તેમે મુલાકાત હુઠ તોયે કાહા,
કાંહા જતેહો તરેહદાર જલાને વાલે.— હમતો૦
ગુઝરી મુદતકે મેરે સાથ લીપટને નહીં આવે,
કાંહા ગમે યારો ગમે હમકા લગાને વાલે.— હમતો૦
યુંતો એકાત ગુઝરતો હયે મઝેહદારીમે,
ન મીલે ચેહેન મઝેહદાર હીખાને વાલે— હમતો૦
અબકે મીલના હો નઝીર યારશે ઠેહેના જકે,
ક્યા જલા હમ ન રહ્યા યારો ખુલાને વાલે— હમતો૦

(૫૬)

કેરખા.

હો જંગલોમે જંગલા ખનાદે. ખનાદેરે મોહન, છુ-
વાદેરે મોહન; મરીજનન— જંગલોમે૦

નાકે નાકે સીપાઈ રખવાદે, બેવાર.

બોલી બોલે હુકમદાર— જંગલોમે૦

હો પૈશેકે લોભા કીરંગીઆરે બાપુ, બેવાર.

તાંતો બેઠા સુબેદાર— જંગલોમે૦

અલ્લા મેરી જન કાંઠ દેખા કીરંગીકા નીસાન,
આગે આગે કંપનો પોછેહે કપતાન, ઢેમ રાસકલ કા
યર કીયા કાંઠ દીલ્લી હીંદુસ્તાન— દેખા૦

મેજ ખીછાકર ખાના ખાતી, ખાતો શુબો આર
શ્યામ; અંદા મુરગી તીતરા કાંઠ પ્રાંદોકા જામ— કાઈ૦

પટવા નાલીસ કડંગી પોલીસમે,

તેં મેરા ખટવા ચોરાયા હો પટવે— નાલીસ૦

ખટવા ચુરાયા દારી ચોરાઈ, છોટાસા જોખન
છોના મુકતમે હો પટવે— જહીર કડંગી પોલીસમે.

તમે ન જઈઓ વારી ખંગાલારે, મેરા સ્યામશુંદર
ખંસીવાળા. ટેક.

હીંદુક પોતી, મુસલમાનકું ટોપી, કાસીમે આઢ

(૬૦)

ઢાસાસારે- મેરા સ્થામ સુંદર૦

મંગામે સ્નાન કરો લીરથે ધ્યાન ધરો, ઘર બેઠા
જયો મોહનમાળારે- મેરા સ્થામ સુંદર૦

ઢાઘ દેખાજી યારો મેરા સનમ- બેવાર.
મેરે સનમકી એહીહે નીસાની, કાલી કાલી જુલફે
ગોરાહે બદન- ઢાઘ દેખાજી૦
મેરે સનમકી એહીહે નીસાની, કાલીસી ટાપી
ઉડાતા પતંગ- ઢાઘ દેખાજી૦

મેને તેરી ગલી આના છોડ દીયા- ટેક.
તેરા ગલીક લોક ખુરેહે, ઉસ્સે આના છોડદીયા-મેને.
ગાંઝાખી છોડા મેને ભાંગખી છોડી, દમકા લગાના
છોડ દીયા- મેને૦

પ્યારસે બદલી ક્યું નજર તોરી- પ્યારસે૦
૧કહી સફરમે અંખીઆ ફેરી તનમન જલજલજય;
ચલતે નગરસે ભેદ બતાએ, કાહે મોહે બદ હયે દી-
ખાએ નજર તોરી- પ્યારસે બદલી૦
રંઢાક ઘરમે બતીયાં છોડી, હમ સંગ દીલ મીલજયે
બએરીને તોરી મત બહેકાઇ, મોહે દેખ કહું ન

લજ્યે નજર તોરી— પ્યારસે બદલી૦

ઈસ્ક ખુરા જંજલ, પ્યારે દોલ ન લગાના— બેવાર.

પેહેલોમે ઉસ્કો ધગ્કુ હી જના, દુસરા અપના મા-
લ ખીલાના, તોસરા ઉસ્કા જોખન છુટાના, ચોથે દુવે
બદનામ— પ્યારે દોલ ન લગાના૦

મરસીઆ.

ખાનોને કહા સીતલે નખો સાન હમારે, અકબર
મેરે પ્યારે.

કયું અમાકું ચલે છોડકે, દોલજન હમારે— અક૦
અઠારા ખરસતક બડી મેહેનતસેથા પાલા, ધરકાથા
બજલા; દે ડાગ ગયે હમકુ રખે કીસકે સહારે— અ૦
લો હૈદર સખદરકી સમશીર દો હમ હયે, ઝોર
તેગ અલમ હે; કયા મુહે લયી આનંદે લડનેકુ તુમારે.

અકબર૦

આજીજ હસન અલી જીસે સખખીરકા ગમ હે,
મદદશાહે અમમહે; મેહેસરકી રાહાકી પડો શાહાહે-કે
કનારે— અકબર૦

બહેરે ગમમે અહે એલે મદીના, દુખા ઝહેરાકા ખુ

(૬૨)

નમે સફીના; ઝારો નાલાહે અહમદે મુરશદ, સખ્ત
મુસ્કીલકું શાહાકી હયે મુસ્કલ, ચાહાકે ગમસે હયે
ખાતુ-કસીના— બેહેરે૦

વે! લડે રનમે સીપતે પયેમ્બર,
મુઝાઓકા કીયા તંગ લશકર,
સખ બદન હયે પસીના પસીનારે— બેહેરે૦
સીરખારોકું સરખત પીલાવો,
નામસે પર છખી લે લગાવો,
શખ્તે સરવરપે કર લો ખજના— બેહેરે૦
હયે “મનશુર” ખાનોકે દીલબર,
દોનો અકબર ઝોર અઝગર ખરાખર,
એક ખાતીમ ઝોર એક નજના— બેહેરે૦

પરચુરણ ગાયનો.

મીલોના નેરા મધુરસ પ્રયારાજી— ટેક.

સૈયા પીયા પીયા મોસેરે જપે, પીયા સાત સમુદર
પાર બસે, પીપલવાકે થાન બસે, ઝેરી ઝેરી સખી ઉસ
કંથ પાસ બના— મીલોના૦

મેરે નેનનમે કછુ નીંદ નહીં, અખ દેખો સખી
મુજે ચેન નહીં, જીયરા તરસે સૈયાકે ખીના, કચ્છ
મચ્ને મુજે ઘેર લીનીરે— મીલોના૦

કપડેખી રંગા જોગતખી ખતી, અખ ઠાઠોને સખી

(૬૩)

અબ ઢેસી બની, પીયા હુંઢતહું મીલતાખી નહીં,
ફીરંગી મેંતા રામ હોવાનીરે— મીલોના૦

જયરા જયરા લગાય લીનો જય— ટેક.
હરે હરે ખાંસકી કટાયે ખાંસુરીઆરે,
હેજ કાઠ ખંસીઆ ખજય લીનો જય— જયરા૦
હમારે તલાવકી જીજીજીજી મછલીઆરે,
હેજ કાઠ ફંદા લગાય લીનો જય— જયરા૦

દહી મારે તુરકવાને ઘેરલી, સાવરીઆને ઘેરલી,—
હો દઈ મારે તુરકવાને૦
આપહી સોવે વારી મોહેકું જગાવેરે,
મોરી લાખ રૂપેકી નીંદીઆ ગુમાધ— ૧
ઢારીસી મહુકીમે દહી જમાયોરે,
હેજ કાઠ લોરે તુરકવાને ઘેરલી— હો દઈ મારે૦

હજારો મેરા કાનકા મોતી,
કાનકા મોતી, કાનકા મોતી— હજારો૦
એ મોતી મેરે લાખ રૂપેકા,
ધર છતીયનપર સોતી— હજારો૦
એ મોતીમે કીય ભયોહે,

(૬૪)

જાનમુનાયે ઘોતી— હજારો
એ માતી મેરા ધુંડક લાવે,
આધા જોખન હસે ફેતી— હજારો
અગલે ખજરમે મોતી ગુમાયા,
પીછલે ખજરે ખડો રોતી— હજારો
મોતીઠે બદલે મોતી મંગવાદો,
મોતી ખીના નહીં સોતી— હજારો

ચલ છટક તરકડા. હું છું નાગર તારી પ્રામણી.
મત પલો લગારે, ચલ દુર ખડારે— હું છું નાગરો
પીપળ પુંજન મેં ચલી, કાંઈ કુલ અપનેકી લાજ;
પીપળપુંજ હર મીલે, કાંઈ એક પંથ દો કાઝરે- ચ૦
હું છું નાગર પ્રામણી, કાંઈ તું છે મુગલ પઠાણ;
તારેને મારે લગી દોસ્તી, ખીચ ભયો ભગવાનરે- ચ૦
હું છું નાગર પ્રામણી કાંઈ મદ મછલી નહીં ખાઉં;
પાલે પડી કલાલસે કાંઈ મદખીન રહયો ન જાયરે- ચ૦
મુસલમાનસે કરી દોસ્તી કાંઈ ગયો કરમડો કુદ,
નાયકી નયની ગઈ બલહારી, જોખન લેગયો લુટરે- ચ૦
ચુડલો ભાંગુ હાથીદંતનો કાંઈ ફાડુ દખણી ચીર,
ઉઠ સોહામન રાખલે મેરા ભાઈ બડા રણધીરરે- ચ૦

(૬૫)

હો અમના તેં મેરા મન લે, મેરા મન લે,— બેવારઃ
હંચી અટારી ચડહું ન જાય, લગાયે નેના ખાણુ—હો
લગાય નેના ખાણુ— અમના તેં

ક્યા તન માજતારે, હારે એકદીન માટીમે મીલજના.
ગઠડી ખાંધી ધુલકી રહી પવનસે ફુલ,
ગાંઠ જતનકી ખુલગઈ અંતે ધુલકી ધુલ— ક્યા
કદન અમારી ગોદડીરે, ઘોર અમારો ગામ;
લેહેદ અમારા લેટનારે, ખાખ હમારા નામ—ક્યા

જજએરે જસોદા નંદનકી, નંદનકીરે રાજ નંદન
કી— જજએરે જસોદા ટેક.
મેર મુગટ પીતાંખર શોહીએ,
ઠાર ખીરાજ ચંદનકી— જજએરે
સુરદાસ પ્રભુ તહારે મીલનકું,
આસ રખું તોરે ચરણનકી— જજએરે

હંસારે રાજ એ પીંજરા નહી તેરા,
તુતો સમજ સમજ મન મેરા— હંસારે
ના ધર તેરા ના ધર મેરા,
ચીડીઆ રેન ખસેરા— હંસારે

(૬૬)

ચુન ચુન મીટીઆ મેહેલ ખનાયા,
મુરખ કહે ધર મેરા— હંસારે૦
ઢાઈ દીન હંસા આયે ખનેગી,
જંગલ હોગા ખસેરા— હંસારે૦

સીપાઈ ઢોલા રેન જગાઈ, મોકુ નીંદીઆ
લગનદે જરા— ટેક.

અગલીકુ આવે પોછલીકુ જાવે,
સારા જોખના છીનાએ લીઆ જાય— સીપાઈ૦

મેરા ખના રસકી ગલીમે, દીલ છીન લીયારે—
મેરા ખના રસકી ગલીમે૦ ટેક.
અંપા અંપેલી વારી મોગરારે, ખના દાડેમકી કલીમે—
દીલ છીન લીયારે૦

ઉમર મેરી ઠસી કટે ખાલી, ઉમર મેરી ઠસી કટેખાલી
પીયા મેરા પરદેસ— ઉમર૦
એકતો મારે પીયાકી મારી, દુલ્હા રૂઝમે ખાયાયકારી;
તીજે લછમન કરદેતા નારી; ચોથે સેજ કાલી— ખાગ-
કા નીકલ ચલા માલી, હાહારે ખાગકા નીકલ

(૬૭)

ચલા માલી- પીયા ગયા પરદેશ ઉમર મેરી૦

આશા દેદે રાખો હમારો મન, બેવાર. ટેક.
દુડત કીરત મે સકલ ગુજરીઆરે, ઇન કલીયન
રસ ચાખો દગાખાજ મોસે-આશા દેદે રાખો હમારો૦

રામરે મેતો પનીઆકુ ગધ ખડી દુર. બેવાર.
કુવેપર લગરહી ધુમ, કીસનજી- પનીઆકુ ગધ૦
છોટે દેવરીઆકી મીનત કર રહી,
રામરે મેરે શીરકી ગાગરીઆ ઉતાર- મેતો૦

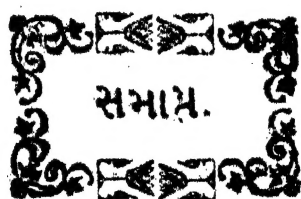
પૈસેઠ લોભી કીરંગીઆરે ખાખુ, બેવાર.
મુખઈ કલકતેસે ગાડીજે નીકસી, સુરતકા મુજરા
ખજાયે લીનો જય; ચલના હોય સો ચલરે મુશાફર,
સખકુ ખરાખર ખાઠાયે લીનો જય- પૈસેકા૦

જીવો પેલી ચંપેલીઢવી ખીલી રહી છે,
જીવો તેની લટપટ ઢવી ઉઠી રહી છે,
જીવો તેની સુરત ઢવી શોભી રહી છે,
હું તો એને તોડયા વગર નહીં રહું રહું.- જીવો૦

(૬૮)

અમ કમ ગોલોંછો વાહાલી યુવનારરે,
જેસે પેલો માલી તો લાજ નહીં પારરે,
જેસે સારા લોક તો કહેસે હુંડી નારરે,
પારકા કુલો હુંતો તોડવા નહીં દઉંદઉં.— જીવેા
શું તારો ખાતર મારી લાજ ખોડં,
શું તારી ખાતર બંદીખાને જાઉં,
શું તારી ખાતર યુનેગાર થાઉં,
હુંતો તને હવે તોડવા નહીં દઉંદઉં.— જીવેા

આ ચોપડી સુ મધે નીચે લખેલા ઠેકાણેથી
રોકડા કીંમતે મળશે.

પ્રસિદ્ધ કરનારને ત્યાંથી ઠેં બરાનપુરી ભાગોળે અથવા
ભાગ્યતળાવ મધે રામદાસ મામાની વાડીમાં “જ્યુબીલી
સીંગીંગ કલબમાં. ડાક્ટરદાસ હરજોવનદાસ પાસેથી.

હરીપુરામાં- ભવાનીના વડ આગળ શા. લલ્લુભાઈ ઇચ્છારામ
ખાંડલાલને ત્યાંથી.

મહીધરપુરાની કંસારાસેરીમાં માસ્તર જ્વેશંકર ગવરીશંકર
વ્યાસને ત્યાંથી.

નાણાવટમાં જિહાબદાસ છાપખાનામાંથી મંચેરજી જમસે-
દજી પોષ્ટવાળાને ત્યાં.

અમારી જ્યુબીલી સીંગીંગ કલબ તરફથી અતરૂ ગુજરી
તથા હરપાળ નામના નાટકોની ચોપડીઓ થોડા
દીવરામાં છપાઈ બાહ્યર પડનાર છે.

